

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

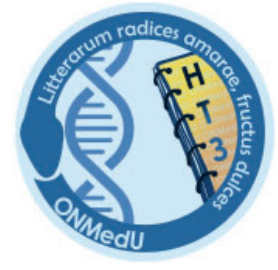
Тези доповідей

Одеса • ОНМедУ • 2026

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

в. о. ректора, член-кореспондент НАМН України,
професор Станіслав ШНАЙДЕР

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА
професор Людмила ВЕНГЕР
професор Алла ВОЛЯНСЬКА
професор Олег ГЕРАСИМЕНКО
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Ніна МАЦЕГОРА
професор Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ
професор Олена СТАРЕЦЬ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА
доцент Катерина НІТОЧКО

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини для С91 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня [Електронне видання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Одеса, 23–24 квітня 2026 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2026. — 132 с.
ISBN 978-966-443-142-9

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здобувачів другого (магістерського) рівня освіти наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

СЕКЦІЯ СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК

Section of Social Sciences and Humanities

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ ТЮТЮНОПАЛІННЯ В КОНТЕКСТІ РИЗИКІВ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ

Аппак Олександра

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

За прогнозами експертів ВООЗ та науковців, протягом найближчих десятиліть онкологічні захворювання можуть витіснити серцево-судинні з першого місця і стати головною причиною передчасної смерті [1]. Пухлини губ, ротової порожнини та глотки вкрай негативно впливають на якість життя пацієнтів внаслідок порушення життєво важливих функцій, косметичні дефекти, зміну індивідуальних характеристик [2].

Поширення тютюнопаління на українських землях починається з XVI–XVII століття. Явище традиційно пов'язують з козацьким середовищем. Саме в цей період люлька стає невід'ємним атрибутом побуту та символом козацької доби. Тютюн і сама традиція куріння прийшли до нас з Османської імперії. У козацькому середовищі люлька виконувала не лише утилітарну, а й глибоку символічну функцію. Її називали «душею козака», берегли як талісман, носили при собі, передавали у спадок. Люлька як символ, відображена у народному фольклорі, традиціях та літературі.

Паління люльки не здійснювалося «в затыг», що зменшувало потрапляння диму в легені порівняно з сучасним сигаретним курінням. Дим переважно контактував зі слизовою оболонкою ротової порожнини та носоглотки, що зумовлювало інший профіль впливу на організм. У народних уявленнях дим міг виконувати лікувальну функцію, подібно до інгаляційних методів народної медицини. Паління у козацькому середовищі мало чітко окреслені культурні норми. Козаки не курили в хаті чи курені. Це сприяло уникненню постійного перебування в задимленому приміщенні та формувало культуру відкритого

простору. Люлька могла виконувати й дипломатичну функцію: «куріння люльки миру» означало готовність до перемовин. У цьому аспекті вона наближалася до ритуального предмета, що символізував довіру й братерство [3].

Істотна особливість української традиції: використання змішаних тютюново-трав'яних сумішей. Через високу вартість імпортного тютюну його змішували з місцевими рослинами: м'ятою, материнкою, полином, чебрецем, буркуном, любистком тощо. Таким сумішам приписували заспокійливі, протизапальні, антисептичні й навіть «бойові» властивості [3].

Попри культурну й ритуальну значущість, паління, незалежно від історичної форми, пов'язане з ризиком розвитку патологій ротової порожнини. Сучасні дослідження свідчать про канцерогенний потенціал як димного, так і бездимного тютюну [1]. За даними ВООЗ, тютюн є причиною близько 22 % смертей від раку у світі [1].

Тютюновий дим містить понад 4 тисячі токсичних речовин, серед яких до 40 канцерогенів [2]. Первинний контакт відбувається саме в ротовій порожнині, що сприяє розвитку лейкоплакії, еритроплакії, епітеліальної дисплазії та плоскоклітинної карциноми [1, 2]. Зокрема, лейкоплакія курців (нікотинний стоматит) часто асоціюється з палінням люльки або сигар [1].

Поєднання тютюну з алкоголем суттєво підвищує канцерогенний ризик через утворення ацетальдегіду — метаболіту етанолу, класифікованого як канцероген I групи [4]. Хронічне подразнення слизової оболонки сприяє проліферативним і диспластичним змінам. Для порівняння, жування бетелю в країнах Південно-Східної Азії є прикладом культурної практики, що має доведений канцерогенний потенціал [4]. Це підкреслює універсальність проблеми: традиційність практики не нівелює її біологічних ризиків.

Таким чином, історична практика паління, навіть якщо вона відрізнялася від сучасного сигаретного куріння, не може розглядатися як повністю безпечна з позицій сучасної медицини.

Література

1. Bray F, Laversanne M, Weiderpass E, Soerjomataram I. The ever-increasing importance of cancer as a leading cause of premature death worldwide. *Cancer*. 2021 Aug; 127 (16) <https://doi.org/10.1002/cncr.33587>

2. Nilsen ML, Lyu L, Belsky MA, Mady LJ, Zandberg DP, Clump DA, et al. Impact of Neck Disability on Health-Related Quality of Life among Head and Neck Cancer Survivors. *Otolaryngol Head Neck Surg*. 2020 Jan; 162(1): 64-72. DOI: <https://doi.org/10.1177/0194599819883295>

3. Пастернак, Анатолій. Козацька медицина. К. : Оптима, 2001 // <https://spadok.org.ua/ukrayinskekozatstvo/kozatska-medycyna>

4. Романюта, І. А. Вплив жувальних сумішей на стан ротової порожнини. In The XIV International scientific and practical conference “Learning, technology and inventions: problems of modern education”, December 01–03, 2025, Krakow, Poland, 257 p. // Конференція, стор. 102 [learning-technology-and-inventions-problems-of-modern-education\[1\].pdf](https://learning-technology-and-inventions-problems-of-modern-education[1].pdf)

НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Басалюк Олександра

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

ОНМедУ має багаторічну історію розвитку галузей медичної науки. Багатий вклад в один із розділів медицини — медичну біологію внесли видатні вчені, які викладали в різні періоди на кафедрі медичної біології.

Метою даної роботи стало дослідження наукових праць викладачів кафедри медичної біології.

Матеріалами даної роботи були наукові праці вчених — викладачів кафедри медичної біології ОНМедУ.

Реп'яхов В. М. (на кафедрі з 1900–1905). Досліджував вегетативну дію блукаючого нерва на міокард жаби та черепахи. Він є автором навчального посібника «Вступ до вивчення медичної зоології».

Воронін В. В. (1908–1912). Учнями професора є академіки О. О. Богомолець, В. П. Філатов, М. О. Ясиновський та інші вчені. Автор більше ніж 70 наукових праць.

Третяков Д. К. (1912–1925). Академік АН України. Автор більше ніж 200 наукових робіт. Автор навчального посібника «Короткий курс медичної зоології».

Тимченко А. Д. (1975–1993). Напрямок досліджень — проблеми паразитології. Професор є автором посібників для студентів: «Біологія з основами генетики та паразитології» (1982 р.), «Зоологія з основами паразитології» (1987 р.), «Збірник задач і вправ із біології» (1992 р.).

Бажора Ю. І. завідував кафедрою клінічної імунології, генетики та медичної біології з 1993 по 2016 рр. Напрямок наукових досліджень — проблеми практичного використання в медицині новітніх молекулярно-генетичних і біофізичних методів. Співатор книжок «Медична паразитологія: Атлас» (2001), «Медична біологія» (2017), “Clinical Immunology and Allergology” (2014). В 2007 р. за підручник «Медична біологія» отримав Державну премію України в галузі науки і техніки.

Гончарук С. Ф. очолював кафедру у 2016–2023. Напрямок роботи були проблеми імунології і алергології. Співатор посібників «Фізіотерапія та медична реабілітація: керівництво» (2011); “Clinical Immunology & Allergology” (2017).

Професор Степанов Геннадій Федорович очолює кафедру медичної біології та хімії з 2023 р. по теперішній час. Напрями наукових досліджень стосуються вивчення патофізіологічних механізмів епігенетичних порушень провідних ланок біоенергетики і азотистого обміну в опромінених тварин.

Результатом даної роботи є матеріали по історії кафедри, які використовуються під час лекцій та практичних занять.

Отже, знання про досягнення в галузі медичної біології вчених — викладачів кафедри є важливим для студентів майбутніх лікарів. Десятки наукових діячів працювали на цій кафедрі. А ми, сучасне студентське товариство, будемо продовжувати активну наукову і освітню діяльність наших наставників.

Література

1. Медична біологія: підручник / за ред. В. П. Пішака, Ю. І. Бажори. Вид. 3-є, переробл. і доповн. Вінниця : Нова книга, 2017. 608 с.

2. Медична біологія: підручник / за ред. В. П. Пішака, Ю. І. Бажори. Вид. 2-є, переробл. і доповн. Вінниця : Нова книга, 2009. 608 с.

СЕМАНТИКА БОЛЮ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Борисов Володимир

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Інтеграція української системи охорони здоров'я в європейський простір передбачає активне залучення до сучасних досягнень медичної нау-

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК INDEX

- Алексеев Владислав 45, 93
Аппак Олександра 3, 14
Арабаджи Дмитро 21, 31
Атакішієв Єлван
Елман огли 103
- Балануца Ольга 45
Басалюк Олександра 4
Березюк Яна 72
Бистриця Едуард 73
Білан Марія 73
Білоусова Софія 111
Бондаренко Михайло 74
Борисов Володимир 4
Борщ Діана 55, 111
Будилко Світлана 22
- Вакуленко Аліна 68
Варламова Тетяна 14, 15
Вастьянова Лада 23
Ветєва Вікторія 46
Велікова Марія 95, 101
Вовчик Алла 102
Волошина Каріна 5
- Гангурян Ілля 23
Гарновді Катерина-Лілія 33
Гевко Катерина 75
Гіносян Нарек 106
Глібко Вікторія 75, 87
Гребньова Кира 90
Гресько Ірина 54
Гудь Агнеса 12
Гулям Лала 90
Гурська Юлія 76
- Данильчук Єлизавета 6
Дембицька Анастасія 24
Дибалін Ігор 36
Дикун Георгій 24
Димитрашко Іван 76
Добровольська Анастасія 37
Донцов Роман 52
Доскочинська Вікторія 38
Дроженко Марія 96
- Еберле Данило 39
- Жекова Влада 40
Жумайло Валерія 97
Жуньоко Олександр 47
- Захаров Митридат 47
Золотухіна Катерина 106
- Іванова Софія 12, 92, 97
Ігнатєва Анна 69, 114
Ісмаїлова Маріанна 25
- Казани Данііл 104
Каріх Валерія 94
Кассич Дар'я 29
Кіраль Анастасія 34
Кіриєнко Анастасія 77
Климанова Олена 98
Коваленко Єлизавета 20
Коваль Анна 78
Когаєва Луїза 40
Козак Анна 47, 48
Козак Роман 102
Козловська Ірина 114
Комарницька Єлизавета 106
Комарницька Христина 34
Корейша Марія 41
Кравцова Софія 7
Крайцер Ігор 20
Крамар Анна 79
Крантова Марія 94
Крикун Софія 55, 56
Крисюкевич Олег 79
Кришина Артем 69
Кузьмін Ярослав 48
Куликова Олександра 26
- Левіна Олена 23, 49
Листрова Валерія 13
Литвиненко Анастасія 57, 84
Лівандовська Єлизавета 113
Лозоватська Вероніка 42
Льода Вероніка 109
- Магас Катерина 70
Мадяр Микола 34, 36
Майданець Олександра 69
Малайко Сергій 114
Малишева Анастасія 50
Мандражи Олена 51
Матюшенко Софія 6, 16
Машківська Софія 101
Меняйлiк Ксенія 42
Мийня Мілана 80, 99
Міндак Анастасія 118
Мовчан Марія 27
Моргун Анна 83
Моргунова Єлизавета 101
Мунтяну Анастасія 80
Мякішев Олег 58, 59
- Наніш Ігор 60
Непряхіна Софія 110
Нігрецкул Віталій 7
Нікуліна Марія 20
Ніц Поліна 23
- Оболенський Олексій 107
Обуховська Аміна 109
Оверчук Аліна 51, 101
Овчарова Анастасія 99, 115
Онуфрійчук Дар'я 70
Орловська Ліна 61
Осмоловська Ірина 81
Остапенко Олексій 17
- Парфентєв Богдан 27
Парфентєва Руслана 27
Пастухов Олександр 82
Пелехович Єлизавета 32
Пеліван Христина 52, 61, 62
Перелигіна Єва 83
Періжок Надія 28
Перчик Анастасія 62, 86
Пилипенко Дмитро 63, 64
Пілгович Єва 103
Піньковський Михайло 104
Пожарова Анна 29
Поп Тетяна 35